

Regeling van Onze Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van PM datum, nr. PM, houdende wijziging van de Omgevingsregeling in verband met de vaststelling van regels voor de periodieke beoordeling van de constructieve veiligheid en de onderzoeksplicht van breedplaatvloeren van een bouwwerk, en het aanwijzen van een nieuwe versie van het CCV-inspectieschema

De Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Gelet op artikel 4.3, vierde lid, van de Omgevingswet en artikel 3.6a van het Besluit bouwwerken leefomgeving;

Besluit:

Artikel I

De Omgevingsregeling wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1a, tweede lid, wordt na “Deze regeling berust ook op de artikelen” ingevoegd “3.6a, “.

B

Artikel 5.31c vervalt.

C

Aan Hoofdstuk 5 worden twee afdelingen toegevoegd:

AFDELING 5.5 ONDERZOEKSP LICHT NAAR DE STAAT VAN HET BOUWWERK

Artikel 5.61 (breedplaatvloeren)

1. De eigenaar of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen onderzoekt of laat onderzoek uitvoeren naar de staat van een bouwwerk met breedplaatvloeren die:
 - a. een overspanning hebben van meer dan 8,5 m; of
 - b. zijn toegepast in niet geïsoleerde daken.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een bouwwerk:
 - a. als bedoeld in artikel 4.1.2a van de Invoeringsregeling Omgevingswet;
 - b. dat voor 1 januari 2000 gereed is gemeld; of
 - c. waarvan de vergunning is verleend na 1 januari 2018.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op de gedeelten van een bouwwerk met uitsluitend een woonfunctie of een nevenfunctie daarvan, anders dan een overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen.
4. Het onderzoek wordt uitgevoerd overeenkomstig het Stappenplan beoordeling bestaande gebouwen met breedplaatvloeren van 1 november 2022 zoals gepubliceerd op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/11/01/stappenplan-beoordeling-bestaande-gebouwen-met-breedplaatvloeren-2022>.
5. De uitkomsten van dit onderzoek worden voor 1 januari 2025 in een rapport vastgelegd.

6. Met een in dit artikel bedoeld onderzoek en rapport worden gelijkgesteld een ander onderzoek en rapport dat naar het oordeel van het bevoegd gezag aantoont dat de constructieve veiligheid van de breedplaatvloeren in het gebouw voldoet aan het gestelde in paragraaf 3.2.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving.

AFDELING 5.6 PERIODIEKE BEOORDELING VAN DE CONSTRUCTIEVE VEILIGHEID

Artikel 5.62 (bouwwerken)

1. Als bouwwerk waarop artikel 3.6a van het Besluit bouwwerken leefomgeving van toepassing is wordt aangewezen een bouwwerk met een bijeenkomstfunctie, een onderwijsfunctie, een sportfunctie of een overige gebruiksfunctie voor personenvervoer, die geen nevengebruiksfunctie is, als het bouwwerk voor deze gebruiksfuncties bestemd is om te worden gebruikt door ten minste 5.000 personen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een bouwwerk dat:
 - a. voor 1 januari 1950 nieuw is gebouwd;
 - b. na 1 januari 1950 niet is verbouwd met een verandering van de draagconstructie;
 - c. na 1 januari 1950 geen wijziging van de gebruiksfunctie heeft ondergaan; en
 - d. een gebruiksgebied heeft dat in zijn geheel is voorzien van uitwendige scheidingsconstructies.

Artikel 5.63 (initiële beoordeling)

1. De eigenaar van een bouwwerk als bedoeld in artikel 5.62 of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen laat een initiële beoordeling uitvoeren naar de constructieve veiligheid van het bouwwerk door een bedrijf als bedoeld in artikel 5.65.
2. De initiële beoordeling wordt uitgevoerd overeenkomstig de NTA 8790.
3. Voor een bouwwerk dat gereed gemeld is voor de inwerkingtreding van deze afdeling, wordt de initiële beoordeling voor 1 juli 2025 uitgevoerd en vastgelegd in een rapport.
4. Voor een bouwwerk dat gereed gemeld is na de inwerkingtreding van deze afdeling, wordt de initiële beoordeling uiterlijk drie jaar na de gereedmelding uitgevoerd en vastgelegd in een rapport.
5. Het rapport van de initiële beoordeling bevat:
 - a. een beschrijving van de uitgevoerde beoordeling en een overzicht van de daarbij gebruikte documenten;
 - b. een verklaring van de persoon, bedoeld in artikel 5.65, tweede lid, dat naar zijn oordeel:
 - 1°. het vertrouwen gerechtvaardigd is dat bij het bouwwerk niet meer dan 500 personen gelijktijdig gevaar lopen bij het bezwijken van een constructieonderdeel;
 - 2°. het vertrouwen gerechtvaardigd is dat het bouwwerk voldoet aan de voorschriften, bedoeld in de paragrafen 3.2.1 en 3.2.2 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, voor de constructieve veiligheid van bestaande bouwwerken; of
 - 3°. het bouwwerk niet voldoet aan de bij 2° bedoelde voorschriften met daarbij aangegeven de door hem geconstateerde afwijkingen; en
 - c. een periodiek beoordelingsplan voor het bouwwerk zoals bedoeld in de NTA 8790, als sprake is van een verklaring als bedoeld in onder b, onder 1° of 2°.
6. Het rapport van de initiële beoordeling wordt aan het bevoegd gezag gestuurd uiterlijk binnen een week nadat het rapport is vastgesteld door het beoordelend bedrijf.

Artikel 5.64 (periodieke beoordeling)

1. De eigenaar van een bouwwerk als bedoeld in artikel 5.62 of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen laat periodiek een beoordeling uitvoeren naar de constructieve veiligheid van het bouwwerk door een bedrijf als bedoeld in artikel 5.65.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een bouwwerk waarvan het rapport van de initiële beoordeling een verklaring bevat van de persoon, bedoeld in artikel 5.65, tweede lid, dat naar zijn oordeel het vertrouwen gerechtvaardigd is dat bij het bouwwerk niet meer dan 500 personen gelijktijdig gevaar lopen bij bezwijken.
3. De periodieke beoordeling worden uitgevoerd overeenkomstig de NTA 8790 en het voor het bouwwerk opgestelde periodiek beoordelingsplan.
4. Het rapport van de periodieke beoordeling bevat:
 - a. een beschrijving van de uitgevoerde beoordeling en de daarbij gebruikte documenten;
 - b. een verklaring van de persoon, bedoeld in artikel 5.65, tweede lid, dat naar zijn oordeel:
 - 1°. het vertrouwen gerechtvaardigd is dat het bouwwerk voldoet aan de voorschriften, bedoeld in de paragrafen 3.2.1 en 3.2.2 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, voor de constructieve veiligheid van bestaande bouwwerken; of
 - 2°. het bouwwerk niet voldoet aan de bij 1° bedoelde voorschriften met daarbij aangegeven de door hem geconstateerde afwijkingen; en
 - c. een actualisering van het periodiek beoordelingsplan als dit naar het oordeel van de persoon, bedoeld in artikel 5.65, tweede lid, nodig is.
5. Het rapport van de periodieke beoordeling wordt aan het bevoegd gezag gestuurd uiterlijk binnen een week nadat het rapport is vastgesteld door het beoordelend bedrijf.

Artikel 5.65 (beoordelend bedrijf)

1. De beoordeling van een bouwwerk wordt uitgevoerd door een bedrijf dat, anders dan via de overeenkomst tot het uitvoeren van deze beoordeling, niet organisatorisch, financieel of juridisch betrokken is bij het eigendom of het gebruik van het bouwwerk en dat niet betrokken is of is geweest bij de (nieuw)bouw of verbouw van het bouwwerk of het toezicht daarop.
2. De medewerker onder wiens verantwoordelijkheid de beoordeling wordt uitgevoerd is Registerontwerper of Registertoetser B volgens het Constructeursregister of een deskundige op het gebied van de constructieve veiligheid van bouwwerken met een vergelijkbare buitenlandse beroepsregistratie.

D

In Bijlage II wordt bij CCV-inspectieschema Brandbeveiliging in de derde kolom "Versie 12.0, 01-01-2019" vervangen door "versie 2023".

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2024.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Hugo de Jonge

TOELICHTING

Algemeen

1. Inleiding

In dit regeling zijn enkele wijzigingen in de Omgevingsregeling (hierna: Or) aangebracht. De aanleiding en de inhoud van de wijzigingen worden per onderwerp in het hoofdstuk 2 nader toegelicht.

2. Inhoud van de regeling.

2.1 Periodieke beoordeling van de constructieve veiligheid

In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) is bij besluit van 24 maart 2023¹ de verplichting voor de periodieke beoordeling vastgelegd in artikel 3.6a. In de Omgevingsregelgeving wordt deze verplichting verder uitwerkt.

Beoogde reikwijdte

In de regeling wordt vastgelegd voor welke gebouwen de periodieke beoordeling moet worden uitgevoerd. De Onderzoeksraad voor Veiligheid spreekt in zijn aanbeveling van publiek toegankelijke gebouwen uit de gevolgklasse 3. Hierbij heeft de Onderzoeksraad voor Veiligheid gebruik gemaakt van de gevolgklasse indeling die in de NEN-EN 1990 is vastgelegd voor gebouwen. De NEN-EN 1990 vormt de basis van de prestatie-eisen die de bouwregelgeving stelt aan de constructieve veiligheid van gebouwen. De NEN-EN 1990 is de Nederlandse uitgave van de Europese EN 1990. Deze Europese norm wordt toegepast met een nationale bijlage. In de Europese norm is een definitie gegeven van gevolgklasse 3 en in de Nederlandse nationale bijlage is een verdere beschrijving gegeven aan de hand van voorbeelden van gebouwen.

Er is een studie uitgevoerd voor een nadere beschrijving van de gebouwen die onder de beoogde verplichting vallen.² Dit is gebeurd in het kader van de NTA 8790³ die door NEN is opgesteld. In deze studie is nagegaan wat in NEN-EN 1990 en de bijhorende nationale bijlage wordt bedoeld en beoogd met de gevolgklasse 3 en hoe andere Europese landen hier invulling aan hebben gegeven. Ook is nagegaan welke gebouwen kunnen worden getypeerd als voor publiek toegankelijk en daarbij is aangesloten op de diverse gebruiksfuncties van gebouwen die in het Bbl worden onderscheiden en waaraan in het Bbl de eisen zijn gekoppeld. Bij de studie is verder als uitgangspunt genomen dat de beschrijving van de gebouwen zodanig is dat een gebouweigenaar kan nagaan of zijn gebouw onder de onderzoeksplicht valt zonder dat hiervoor een deskundige op het gebied van constructieve veiligheid nodig is.

Uitgaande van deze studie is de beoogde periodieke beoordeling van toepassing op gebouwen met een bijeenkomstfunctie, onderwijsfunctie, sportfunctie of overige gebruiksfunctie voor personen, als:

- a. deze gebruiksfuncties in het gebouw bestemd zijn om te worden gebruikt door ten minste 5.000 personen; of
- b. een ruimte in het gebouw bestemd is voor ten minste 500 personen.

Hieronder vallen onder andere concertzalen, theaters, stadions, tribunes, bioscopen, evenementenhallen, sporthallen, gebedshuizen, onderwijsgebouwen, winkels en/of winkelcentra, en stationsgebouwen. Het gaat hierbij om de gebruiksfuncties waarbij sprake is van publieke toegankelijkheid. Een gebouw kan bestaan uit meerdere gebruiksfuncties. Het aantal personen genoemd onder onderdeel a is van toepassing op alle personen in de genoemde gebruiksfuncties in

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2023-106.html>

² NTA Bureaustudie 2 – Inventarisatie van de scope, 8 december 2021.

³ NTA 8790 'Periodieke beoordeling betrouwbaarheid van constructieve veiligheid van bestaande bouwwerken'

een gebouw. Er komen ook gebouwen voor waarbij sprake is van ook andere dan publiektoegankelijke gebruiksfuncties. Zo kan sprake zijn van een gebouw met een kantoor en daaronder winkels. Het aantal personen in het kantoorgebouw hoeft dan niet te worden meegeteld. Bij onderdeel b gaat het om het aantal personen in één gebruiksruimte met een publiek toegankelijke gebruiksfunctie. Een gebouw valt onder de onderzoeksplicht als één van de criteria van toepassing is: 5.000 personen in het gehele gebouw of 500 in een afzonderlijke ruimte. Het aantal personen waarvoor een gebouw of ruimte is bestemd, kan door een eigenaar worden ontleend uit de gebruiksmelding brandveilig gebruik. De betreffende gebouwen vallen namelijk ook onder de bestaande verplichting van artikel 6.7 van het Bbl en moeten een gebruiksmelding hebben gedaan met een opgave van het aantal personen.

Risicovolle constructieonderdelen blijken zich volgens een andere studie die is uitgevoerd voor de NTA 8790 verder vooral voor te doen bij relatief jonge gebouwen vanaf de wederopbouwperiode.⁴ Uit oogpunt van proportionaliteit geldt de periodieke beoordeling daarom alleen voor gebouwen die vanaf 1950 nieuw zijn gebouwd. Gebouwen van voor 1950 zijn uitgezonderd, maar alleen als geen verbouw van het bouwwerk heeft plaatsgevonden met een verandering van de draagconstructie, geen gebruiksfunctiewijziging heeft plaatsgevonden en als het gebruiksgebied geheel is voorzien van uitwendige scheidingsconstructies.

Gefaseerde invoering periodieke beoordeling

De periodieke beoordeling wordt gefaseerd ingevoerd. Er wordt begonnen met de onder 2.1 genoemde gebouwen die bestemd zijn om te worden gebruikt door ten minste 5.000 personen. Voor deze fasering is gekozen om verschillende redenen. Allereerst is uit oogpunt van veiligheid het van belang dat eerst de grotere publieke gebouwen worden beoordeeld. De capaciteit van de bedrijven die de beoordelingen uitvoeren is beperkt. Dit geldt ook voor de capaciteit van het bevoegd gezag om toezicht te houden. Voorts kan met de gefaseerde invoering ervaring worden opgedaan met het beoordelen volgens de NTA 8790. Hierdoor is het mogelijk om, alvorens de verplichting gaat gelden voor de minder grote publieke gebouwen, de NTA 8790 te evalueren en indien wenselijk te verbeteren. De invoering van de periodieke beoordeling voor de gebouwen met minder dan 5.000 personen, wordt gedaan met een volgende wijziging van de Omgevingsregeling.

Wijze van periodiek beoordelen

De gebouwen die onder de verplichte periodieke beoordeling vallen moeten worden beoordeeld aan de hand van de NTA 8790 die is opgesteld door de Stichting Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut (NEN). Deze NTA 8790 is aangewezen in de regeling. Door NEN zijn daarbij de relevante partijen betrokken zoals het gemeentelijk bouw- en woningtoezicht, eigenaren van grote publieke gebouwen en deskundigen op het gebied van constructieve veiligheid.

De NTA 8790 heeft een risico-gestuurde aanpak. Daarbij wordt gekeken naar de kans op bezwijken van een constructie-onderdeel en de gevolgen van dit bezwijken voor personen. De beoordeling beperkt zich tot de risicovolle constructie-onderdelen. Ook de frequentie van de periodieke beoordeling zal afhankelijk zijn van de risico's. Uit de NTA 8790 volgt dat een periodieke beoordeling minimaal eens per 10 jaar moet worden uitgevoerd en maximaal eens per 3 jaar. Om te komen tot een risico-gestuurde werkwijze in de NTA 8790 is een studie uitgevoerd naar bestaande Nederlandse en buitenlandse voorbeelden van periodieke beoordelingen en een studie naar risicovolle constructie-onderdelen. In de NTA 8790 staan ook bepalingen ten aanzien van de informatieverzameling over de constructie van het gebouwen (o.a. tekeningen, berekeningen) en vastlegging daarvan bij de beoordeling van het gebouw. In de regeling is bepaald dat de

⁴ NTA Constructieve veiligheid publieke gebouwen Bureau studie 3 – Inventarisatie risicovolle constructie-onderdelen, 25 maart 2022.

beoordelingen moeten worden vastgelegd in een rapport en welke informatie daarin moet zijn gegeven.

Beoordeling door een onafhankelijk deskundig bedrijf

In de regeling worden eisen gesteld aan het bedrijf dat de periodieke beoordeling moet uitvoeren. Het bedrijf moet onafhankelijk zijn van de opdrachtgever en geen betrokkenheid hebben bij het eerdere ontwerp en de bouw van het gebouw. De uitvoering van de beoordeling moet worden gedaan door of onder leiding van een deskundige op het gebied van constructieve veiligheid. Uitgangspunt is dat bestaande professionele ingenieursbureaus en inspectiebureaus op het gebied van constructieve veiligheid de beoordeling kunnen uitvoeren. In de regeling wordt aangesloten bij bestaande erkennings- of certificeringsregelingen.

Rol bevoegd gezag

Op grond van de huidige bouwregelgeving heeft de gemeente, als bevoegd gezag, al een toezicht- en handhavingstaak ten aanzien van bestaande gebouwen. Dit geldt ook in relatie tot de toekomstige verplichting voor een periodieke beoordeling en daartoe hoeft de gemeente dus geen nieuwe rol te worden gegeven. In de regeling is bepaald dat de eigenaar van een gebouw het rapport van de periodieke beoordeling naar de gemeente moeten sturen. Gemeenten kunnen het rapport van de periodieke beoordeling vervolgens beoordelen. Als eigenaren geen periodieke beoordeling hebben laten uitvoeren of als deze beoordeling als uitkomst heeft dat er maatregelen getroffen moeten worden en eigenaren doen dat vervolgens niet, zal dit voor gemeenten aanleiding kunnen geven voor handhavend optreden. De periodieke beoordeling vereenvoudigt daarmee het toezicht van gemeenten op bestaande gebouwen.

2.2 Onderzoeksplicht breedplaatvloeren

Met deze wijziging van de Omgevingsregeling is een verdere onderzoeksplicht naar de constructieve veiligheid van breedplaatvloeren ingesteld. In 2020 is eerder een onderzoeksplicht ingesteld voor gebouwen met breedplaatvloeren.⁵ Aanleiding voor deze onderzoeksplicht was het in mei 2017 gedeeltelijk instorten van een parkeergarage bij Eindhoven Airport.

Gezien de te verwachten grote opgave voor het uitvoeren van de beoordelingen is destijds besloten deze onderzoeksplicht voor bestaande gebouwen gefaseerd in te voeren. De onderzoeksplicht was voornamelijk beperkt tot gebouwen waarbij de gevolgen van een eventuele instorting het grootst zijn, zoals gebouwen hoger dan 70 meter en gebouwen met verminderd zelfredzame personen. Het betreft gebouwen uit de zogenaamde gevolgklasse CC3 conform de norm NEN 8700 die in de bouwregelgeving geldt voor de constructieve veiligheid van bestaande gebouwen. Ten behoeve van een verdere onderzoekplicht voor de gebouwen in de lagere gevolgklasse CC2 is door TNO onderzoek uitgevoerd.⁶ Op basis van dit onderzoek wordt de onderzoeksplicht uitgebreid naar gebouwen in de lagere gevolgklasse CC2. Deze uitbreiding is beperkt tot (1) gebouwen met vloeren met een overspanning van meer dan 8,5 meter en (2) gebouwen met niet geïsoleerde dakvloeren (dit zijn vooral parkeergarages). Door TNO is daarvoor een stappenplan opgesteld.

De juridische grondslag voor deze onderzoeksplicht is artikel 3.6 van het Bbl. Toepassing van de onderzoeksplicht is bedoeld om te worden ingezet als er sprake is van een evident veiligheidsprobleem bij specifieke gebouwen of constructies. Met een dergelijke onderzoeksplicht wordt de bewijslast of een gebouw voldoende veilig is expliciet neergelegd bij de eigenaar en kan de gemeente direct handhaven als de onderzoeksplicht niet wordt nageleefd. De onderzoekplicht is daarmee primair bedoeld als ondersteuning van het gemeentelijke toezicht en handhaving.

⁵ Stcrt. 2020, 21238.

⁶ TNO-rapport "Probabilistische kwantificering van de veiligheid van bestaande breedplaatvloeren", 18 april 2022 (bijlage bij Kamerstukken II 2021/22, 28 325, nr. 237).

2.3 Nieuwe versie CCV-inspectieschema Brandbeveiliging

In bijlage II is bepaald welke uitgave van een in het Bbl of de Omgevingsregeling genoemde norm van toepassing is. In deze bijlage is een nieuwe versie van het CCV-inspectieschema Brandbeveiliging-Inspectie brandbeveiligingsstelsel aangewezen. Deze versie 2023 van het CCV-inspectieschema Brandbeveiliging - Inspectie brandbeveiligingsstelsel komt in de plaats van versie 12.0. Versie 2023 is te raadplegen op de site van het CCV, Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid⁷. In paragraaf 1.4 van versie 2023 is een schema opgenomen met de wijzigingen die zijn aangebracht ten opzichte van de eerdere versie.

3. Gevolgen

3.1 Algemeen

Dit besluit heeft invloed op de regeldruk voor bedrijven en de bestuurlijke lasten. Dit blijkt uit het onderzoeksrapport "Lastenonderzoek nieuwe wijzigingen Omgevingsregeling 2023".

3.2 Regeldruk bedrijven

In het Sira-rapport wordt geconcludeerd dat voor de *periodieke beoordeling van de constructieve veiligheid van grote publieke gebouwen* de eenmalige lasten voor bedrijven € 4,5 tot € 6,0 miljoen zijn. Voor de *onderzoeksplicht breedplaatvloeren* is dit € 3,7 tot 14,6 miljoen. En voor het *CCV-inspectieschema brandveiligheid* € 0,14 miljoen. De totale eenmalige lasten voor bedrijven zijn daarmee € 8,2 tot € 20,7 miljoen.

Voor de *periodieke beoordeling van de constructieve veiligheid van grote publieke gebouwen* zijn de structurele lasten voor bedrijven € 0,2 tot 0,9 miljoen per jaar. Voor de *onderzoeksplicht breedplaatvloeren* en het *CCV-inspectieschema brandveiligheid* zijn er geen structurele lasten. De totale structurele lasten voor bedrijven zijn daarmee € 0,2 tot 0,9 miljoen per jaar

3.3 Bestuurlijke lasten

Overheid als bevoegd gezag

In het Sira-rapport wordt geconcludeerd dat voor de *periodieke beoordeling van de constructieve veiligheid van grote publieke gebouwen* de eenmalige lasten voor de overheid als bevoegd gezag € 0,26 tot € 0,36 miljoen zijn. Voor de *onderzoeksplicht breedplaatvloeren* is dit € 1,12 tot € 1,28 miljoen. De totale eenmalige lasten voor de overheid als bevoegd gezag zijn daarmee € 1,38 tot € 1,64 miljoen.

Voor de *periodieke beoordeling van de constructieve veiligheid van grote publieke gebouwen* zijn de structurele lasten voor de overheid als bevoegd gezag € 0,002 tot € 0,03 miljoen per jaar. Voor de *onderzoeksplicht breedplaatvloeren* zijn er geen structurele lasten. De totale structurele lasten voor de overheid als bevoegd gezag zijn daarmee € 0,002 tot € 0,03 miljoen per jaar

Voor de overheid als bevoegd gezag is Sira bij de bovengenoemde lasten uitgegaan van de tijdbesteding voor het inventariseren en aanschrijven van de gebouw eigenaren die te maken krijgen met de verplichting en het uiteindelijk beoordelen van de rapporten.

Overheid als gebouw eigenaar

⁷ <https://hetccv.nl/keurmerken/expert/brandbeveiliging/inspectie-brandbeveiliging/ccv-inspectieschema-brandbeveiliging-2023/>

Voor de overheid als eigenaar van grote publieke gebouwen zijn de eenmalige lasten € 0,9 tot € 2,3 miljoen en de structurele lasten € 0,02 tot € 0,11 miljoen per jaar. Voor de gebouwen met breedplaatvloeren zijn de eenmalige lasten € 0,4 tot € 1,6 miljoen.

4. Toezicht en handhaving

Het toezicht op en de handhaving van de betreffende eisen uit het Omgevingsregeling worden primair uitgevoerd door de gemeente. Zij beschikken hiertoe over de bestuursrechtelijke handhavingsbevoegdheden zoals opgenomen in de Omgevingswet en de Algemene wet bestuursrecht.

Deze wijzigingsregeling voegt geen nieuwe taken of verantwoordelijkheden toe aan het takenpakket van de gemeenten. Gemeenten hebben beleidsruimte met betrekking tot de wijze waarop zij invulling geven aan het toezicht en de handhaving van de eisen uit de omgevingsregeling. Dit geldt ook voor de in de regeling opgenomen nieuwe of gewijzigde eisen.

5. Notificatie

PM

6. Advies en consultatie

6.1 JTC/OPB

Op verzoek van het Overlegplatform Bouwregelgeving (OPB) is het onderwerp periodieke beoordeling van de constructieve veiligheid van grote publieke gebouwen voor advies voorgelegd aan het OPB op 13 juli 2022. Eerder had het OPB positief geadviseerd over de wijziging in het Besluit Bouwwerken Leefomgeving voor de periodieke beoordeling constructieve veiligheid grote publieke gebouwen. Daarbij heeft het OPB aandachtspunten meegegeven voor de verdere uitwerking op regelingsniveau zoals het helder maken welke gebouwen onder de plicht vallen. De uitwerking in de Omgevingsregeling kon de goedkeuring wegdragen van het OPB. Daarbij is nog aandacht gevraagd om verduidelijking aan te brengen in de toelichting (of artikeltekst) met betrekking tot gebruiksfuncties en wijziging daarvan, nevenfuncties en de uitwendige scheidingsconstructie. In de voorliggende artikeltekst is hier invulling aan geven. Verder is door OPB aandacht gevraagd voor de handhaving door gemeenten.

Het onderwerp onderzoeksplicht breedplaatvloeren is op 17 januari 2023 voorgelegd in een schriftelijke ronde aan de Juridisch Technische Commissie (JTC) van het Overlegplatform bouwregelgeving (OPB). Hierbij is alleen een reactie gekomen van het Expertise Centrum Bouwregelgeving (ERB). ERB vindt dat er eerst internationaal wetenschappelijk afstemming moet plaatsvinden. In reactie hierop wordt gemeld dat door TNO bij haar onderzoek⁸ de internationaal beschikbare (wetenschappelijke) onderzoeksresultaten heeft beschouwd. Ook is de Nederlandse toepassing van breedplaatvloeren, die heeft geleid tot problematiek, in andere landen niet gangbaar.

6.2 Mkb-toets

Op 11 juli 2023 heeft een MKB-toets plaatsgevonden ten aanzien van de onderhavig wijzigingen in de Omgevingsregeling alsmede een aantal wijzigingen in Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Voor deze bijeenkomst waren diverse brancheorganisaties MKB'ers uitgenodigd. Er hebben uiteindelijk drie MKB-bedrijven deelgenomen aan de MKB-toets (twee aannemers en een

⁸ TNO-rapport "Probabilistische kwantificering van de veiligheid van bestaande breedplaatvloeren", 18 april 2022 (bijlage bij Kamerstukken II 2021/22, 28 325, nr. 237).

installatiebedrijf). Over de wijzigingen in de Omgevingsregelingen was er voor het onderwerp 'nieuwe versie CCV-inspectieschema Brandbeveiliging' de reactie dat ook voor installatiebedrijven er lasten zijn voor het kennisnemen van de wijzigingen in het CCV-inspectieschema. Hierop is het lastenrapport van Sira aangepast.

6.3 Adviescollege toetsing regeldruk

PM

6.4 Internetconsulatie

PM

6.5 Code interbestuurlijke verhoudingen

PM

7. Inwerkingtreding

PM.

Artikelsgewijs

Artikel I

A

Artikel 1.1a van de Or heeft als doel een compleet overzicht van de wettelijke grondslagen van de Or te geven en daarmee de kenbaarheid en vindbaarheid van die grondslagen te vergroten. De bepalingen over de periodieke beoordeling van de constructieve veiligheid zijn gebaseerd op artikel 3.6a van het Bbl. Dit artikel is met deze wijziging opgenomen in artikel 1.1a van de Or.

B

Met het ingaan van de BENG-eisen per 1 januari 2021 zijn ook eisen ter voorkoming van oververhitting (TO_{juli} en gewogen temperatuuroverschrijdingsuren (GTO)) gaan gelden.⁹ Deze eisen waren opgenomen in artikel 5.31c van de Or.¹⁰ De inhoud van artikel 5.31c Or is met de wijziging van het Bbl in verband met de periodieke beoordeling van gebouwen, de aanscherping van de schileisen van tijdelijke woningen en enkele andere wijzigingen¹¹ opgenomen in artikel 4.149b van het Bbl. Reden hiervoor is dat de TO_{juli} en de GTO-eis inhoudelijke normen bevatten die sterk samenhangen met de bepalingen voor BENG die in het Bbl zijn opgenomen. Bovendien volgt uit de delegatiesystematiek van het stelsel van de Omgevingswet dat inhoudelijke normen op AMvB-niveau, dus in het Bbl, worden opgenomen, in plaats van in de regeling. Om die reden vervalt artikel 5.31c.

C

Met dit onderdeel zijn twee afdelingen aan hoofdstuk 5 toegevoegd.

Afdeling 5.5 Onderzoeksplicht naar de staat van het bouwwerk

Artikel 5.61

⁹ Stcrt. 2020. nr. 37764.

¹⁰ Stcrt. 2022, 3912.

¹¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2023-106.html>

Deze bepaling bevat een verdere onderzoeksplicht van breedplaatvloeren. Het *eerste lid* bepaalt voor welke bouwwerken met breedplaatvloeren de onderzoeksplicht geldt. Deze geldt voor gebouwen met breedplaatvloeren met een overspanning van meer dan 8,5 meter. Bij de specifieke toepassing van breedplaatvloeren in niet geïsoleerde daken geldt de onderzoeksplicht ongeacht de overspanning. Deze toepassing komt vooral voor in parkeergarages. Of er in een gebouw sprake is van breedplaatvloeren is in veel gevallen eenvoudig visueel waar te nemen. Bij breedplaatvloeren is aan de onderzijde van de vloer sprake van naden met een hart op hart afstand van 2,4 meter. Dit komt doordat de geprefabriceerde betonnen breedplaten altijd een standaardbreedte hebben van 2,4 meter. Deze naden zijn duidelijk zichtbaar als de vloer aan de onderzijde niet verder is afgewerkt. Dat is meestal het geval. De breedplaatvloeren zijn met hun kenmerkende naden goed te onderscheiden van de andere twee typen betonvloeren die worden toegepast in de bouw. Dat zijn de zogenoemde kanaalplaatvloeren met naden met een hart op hart afstand van 1,2 meter en de geheel in het werk gestorte betonvloeren waarbij geen sprake is van naden. Naast de genoemde visuele waarneming kan ook aan de hand van de bouwtekeningen van het gebouw worden nagegaan of breedplaatvloeren zijn toegepast.

Met het *tweede lid* is geregeld dat de onderzoeksplicht niet geldt voor gebouwen zoals bedoeld in artikel 4.1.2a van de Invoeringsregeling Omgevingswet. In dit artikel is de eerdere onderzoeksplicht voor gebouwen uit artikel 5.13 van de Regeling Bouwbesluit 2012 van kracht gebleven onder de Omgevingswet. De eerdere onderzoeksplicht betreft gebouwen die vallen in de hoogste gevolgklasse (CC3) van NEN 8700. Met het tweede lid is daarmee bewerkstelligd dat de onderzoeksplicht in artikel 5.61 betrekking heeft op gebouwen uit de lagere gevolgklassen in NEN 8700. Het gaat hierbij in de praktijk om gebouwen in de gevolgklasse CC2.

Verder is geregeld dat de onderzoeksplicht niet geldt voor gebouwen die voor 1 januari 2000 gereed zijn gemeld. Voor deze datum is gekozen, omdat pas vanaf 2000 meer regulier voor deze mogelijk risicovolle toepassing van breedplaatvloeren is gekozen. Verder geldt de onderzoeksplicht niet voor gebouwen waarvan de vergunning is verleend na 1 januari 2018. Na deze datum zal in het algemeen bij nieuwbouw zijn uitgegaan van de nieuwe rekenregels die naar aanleiding van de instorting zijn opgesteld. Dat deze gebouwen na 1 januari 2018 zijn uitgesloten van de onderzoeksplicht betekent niet dat gemeente niet alsnog handhavend kan optreden als de gemeente constateert dat een gebouw niet voldoet aan de bepalingen van paragraaf 3.2.1 van het Bbl.

Met het *derde lid* is geregeld dat de onderzoeksplicht van het eerste lid niet van toepassing is op de gedeelten van een gebouw met een woonfunctie of nevenfuncties daarvan. Concreet betekent dit dat de onderzoeksplicht niet geldt als het alleen gaat om een woongebouw. Een uitzondering geldt als een woongebouw een eigen parkeergarage (overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen) heeft als nevengebruiksfunctie. Deze parkeergarage valt wel onder de onderzoeksplicht. Risicovolle toepassing van breedplaatvloeren in alleen woongebouwen is niet aannemelijk. Dit is ook in overeenstemming met het in het vierde lid genoemde stappenplan. De onderzoeksplicht is dus wel van toepassing als sprake is van een woongebouw met daaronder een andere gebruiksfunctie. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een zogenaamde winkel- of kantorenplint onder een woongebouw. De plint valt wel onder de onderzoeksplicht, maar de bovengelegen woonfuncties en nevenfuncties daarvan niet.

Het *vierde lid* bepaalt dat het onderzoek moet worden uitgevoerd volgens het Stappenplan beoordeling bestaande gebouwen met breedplaatvloeren 2022. Het stappenplan geeft rekenregels waarmee bestaande gebouwen met breedplaatvloeren kunnen worden beoordeeld op het voldoen aan het Bbl. Het Bbl schrijft in paragraaf 3.2.1 als prestatie-eis voor dat een bestaand gebouw moet voldoen aan NEN 8700. De rekenregels in het stappenplan zijn in overeenstemming met NEN 8700 en het daarin vastgelegde veiligheidsniveau voor constructies.

Het *vijfde lid* bepaalt dat de uitkomsten van dit onderzoek voor 1 januari 2025 in een rapport moeten worden vastgelegd. Het achterwege laten van het onderzoek en rapport is een overtreding waartegen het bevoegd gezag handhavend kan optreden door het opleggen van een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang. Op grond van titel 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht is een toezichthouder op ieder moment bevoegd het onderzoeksrapport op te vragen en geldt een medewerkingsplicht om aan deze vraag gehoor te geven. Als uit het onderzoeksrapport volgt dat de breedplaatvloeren niet voldoen aan de rekenregels in het stappenplan zal de eigenaar afhankelijk van de conclusies uit het onderzoek de noodzakelijke maatregelen moeten nemen om aan het op grond van het besluit geldende veiligheidsniveau te voldoen.

Met de voorliggende onderzoeksplicht is beoogd het gemeentelijk toezicht op bestaande gebouwen te ondersteunen. Deze onderzoeksplicht richt zich dan ook tot eigenaren. Het bevoegd gezag kan ook op een andere manier tot het oordeel komen dat de constructieve veiligheid van breedplaatvloeren in een gebouw voldoen aan het Bbl. Dit is opgenomen in het *zesde lid*. Het bevoegd gezag kan op basis hiervan bijvoorbeeld akkoord gaan met andere onderzoeken of rapporten dan in het stappenplan, als zij van oordeel is dat er toch sprake is van een adequate toets op het voldoen aan het Bbl. Hierbij kan het bevoegd gezag zo nodig ook zelf onderzoek uitvoeren.

Afdeling 5.6 Periodieke beoordeling van de constructieve veiligheid

Artikel 5.62

In het *eerste lid* worden de bouwwerken beschreven waarvoor de verplichting van een periodieke beoordeling van de constructieve veiligheid geldt. Het betreft bouwwerken met gebruiksfuncties die voor publiek toegankelijk zijn en die bestemd zijn voor veel personen. Het gaat daarbij om bouwwerken die voor de betreffende gebruiksfuncties bestemd zijn om gebruikt te worden door ten minste 5.000 personen. Het aantal personen waarvoor een bouwwerk of ruimte is bestemd, kan worden ontleend uit de gebruiksmelding brandveilig gebruik. De betreffende bouwwerken vallen namelijk ook onder de bestaande verplichting van artikel 6.7 van het Bbl en moeten een gebruiksmelding hebben gedaan met een opgave van het aantal personen.

Een bouwwerk kan bestaan uit meerdere gebruiksfuncties. Het aantal personen genoemd in het eerste lid is van toepassing op alle personen in de genoemde gebruiksfuncties in een bouwwerk. Er komen bouwwerken voor waarbij sprake is van ook andere dan de publiektoegankelijke gebruiksfuncties. Zo kan sprake zijn van een bouwwerk met een kantoor en daaronder winkels. Het aantal personen in het kantoorgebouw hoeft dan niet te worden meegeteld. Dit geldt ook voor de personen in nevengebruiksfuncties van de kantoorfunctie.

Het *tweede lid* regelt dat de verplichting alleen van toepassing is op bouwwerken vanaf 1950. In beginsel is zij dus niet van toepassing op bouwwerken van vóór 1950. Hierop worden wel uitzonderingen gegeven. Er mag bij deze bouwwerken (onderdeel a) geen verbouw van het bouwwerk hebben plaatsgevonden met een verandering van de draagconstructie (onderdeel b). Ook mag geen sprake zijn geweest van een gebruiksfunctiewijziging (bijvoorbeeld een oud industriegebouw dat nu gebruikt wordt als bijeenkomstgebouw) (onderdeel c). Tot slot geldt de uitzondering niet voor oude bouwwerken waarvan het gebruiksgebied niet geheel is voorzien van uitwendige scheidingsconstructies (onderdeel d). Hierbij valt te denken aan open voetbalstadions en stationsgebouwen waarbij “weer en wind” vrij spel hebben en de constructies kunnen aantasten.

Artikel 5.63

Het *eerste lid* regelt dat de eigenaar¹² een initiële beoordeling moet laten uitvoeren door een bedrijf als bedoeld in artikel 5.65. Dit geldt alleen als een bouwwerk valt binnen de reikwijdte van artikel 5.62. De beoordeling of dit het geval is kan door de eigenaar zelf worden gedaan.

Het *tweede lid* regelt dat de beoordeling moet worden uitgevoerd overeenkomstig de NTA 8790¹³. De NTA 8790 heeft een risico-gestuurde aanpak waarbij de beoordeling zich concentreert op die constructie-onderdelen waarvan bij het bezwijken ervan het risico voor de veiligheid van personen groot wordt geacht. De beoordeling beperkt zich tot de risicovolle constructie-onderdelen.

Het *derde lid* geeft aan dat voor bestaande bouwwerken de initiële beoordeling voor 1 juli 2025 moeten worden uitgevoerd en vastgelegd in een rapport. Dit betekent dat de beoordelingen binnen 1,5 jaar na inwerkingtreding van deze regeling moeten zijn uitgevoerd. Voor bouwwerken die ná inwerkingtreding tot stand komen gaat een termijn van drie jaar gelden waarbinnen de initiële beoordeling moet zijn uitgevoerd (*vierde lid*).

In het *vijfde lid* is bepaald wat in het rapport ten minste moet zijn vastgelegd. Allereerst gaat het in onderdeel a om een beschrijving van de uitgevoerde NTA 8790-beoordeling bij het betreffende gebouw en een overzicht van de daarbij gebruikte documenten van het bouwwerk zoals tekeningen en berekeningen.

In onderdeel b wordt geregeld dat de uitkomst van de beoordeling moeten worden vastgelegd in het rapport door een verklaring van de persoon die de beoordeling uitvoert. Hierbij zijn er drie mogelijkheden. De eerste mogelijkheid is dat deze persoon tot het oordeel komt dat bij het desbetreffende bouwwerk er niet meer dan 500 personen gelijktijdig gevaar lopen bij bezwijken (sub 1). Dat betekent dat het bouwwerk feitelijk niet valt onder de gevolklasse 3 uit de NEN-EN 1990. Omdat de wettelijke verplichting voor een periodieke beoordeling alleen is beoogd (en bedoeld door de Onderzoeksraad voor Veiligheid) voor grote publieksgebouwen vallend onder gevolklasse 3, is met dit oordeel geen periodieke beoordeling voor deze bouwwerken voorgeschreven. De beoordeling kan daarmee beperkt blijven tot deze initiële beoordeling. De resterende bouwwerken vallen wel onder de gevolklasse 3 uit de NEN-EN 1990. Het oordeel daarbij kan luiden dat er een gerechtvaardigd vertrouwen is dat het bouwwerk voldoet aan de voorschriften voor de constructieve veiligheid van bestaande bouwwerken als bedoeld in het Bbl (sub 2) of dat dit niet het geval is, waarbij de geconstateerde afwijkingen worden aangegeven (sub 3).

In onderdeel c is geregeld dat in het rapport een periodiek beoordelingsplan voor het bouwwerk zoals bedoeld in de NTA 8790 moet zijn opgenomen als sprake is van een in onderdeel b, sub 2 of sub 3 bedoeld oordeel. Dit beoordelingsplan bevat ook de frequentie waarmee de periodieke beoordelingen moeten worden uitgevoerd. Al naar gelang de risico's bij het betreffende bouwwerk ligt deze frequentie tussen de drie en tien jaar.

Het *zesde lid* bepaalt dat het rapport van de initiële beoordeling aan het bevoegd gezag moeten worden gestuurd uiterlijk binnen een week na afronding van het rapport. Het bevoegd gezag kan het rapport beoordelen aan de hand van de eisen die in afdeling 5.6 gesteld zijn aan de initiële beoordeling. Als naar het oordeel van het bevoegd gezag het rapport daaraan niet voldoet dan kan het handhavend optreden. Dit geldt ook als er geen rapport is gestuurd voor de in het derde en vierde lid genoemde termijn. Als uit het rapport blijkt dat het bouwwerk niet aan de eisen voldoet, dan moet de normadressaat het bouwwerk alsnog op het vereiste niveau brengen. Het achterwege laten of niet tijdig treffen van de noodzakelijke voorzieningen is een overtreding waartegen het

¹² De toevoeging "of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen" is overeenkomstig de normadressaat in het Bbl voor de bestaande bouw. Primair is de normadressaat de eigenaar van een gebouw, maar het bevoegd gezag kan ook anderen hierop aanspreken.

¹³ NEN 8790 'Periodieke beoordeling betrouwbaarheid van constructieve veiligheid van bestaande bouwwerken'

bevoegd gezag handhavend kan optreden door het opleggen van een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang.

Artikel 5.64

Het *eerste lid* regelt dat de eigenaar periodieke beoordelingen moet laten uitvoeren door een bedrijf als bedoeld in artikel 5.65. Dit geldt alleen als een bouwwerk valt binnen de reikwijdte van artikel 5.62. Het *tweede lid* sluit daarbij de bouwwerken uit waarvan bij de initiële beoordeling sprake is geweest van het oordeel dat bij het desbetreffende bouwwerk er niet meer dan 500 personen gelijktijdig gevaar lopen bij bezwijken. Het *derde lid* regelt dat de beoordeling moet worden uitgevoerd overeenkomstig de NTA 8790 en het voor het bouwwerk opgestelde periodiek beoordelingsplan.

In het *vierde lid* is bepaald wat in het rapport ten minste moet zijn vastgelegd. Allereerst gaat het in onderdeel a om een beschrijving van de uitgevoerde NTA 8790-beoordeling bij het betreffende bouwwerk en een overzicht van de daarbij gebruikte documenten van het bouwwerk zoals tekeningen en berekeningen. In onderdeel b wordt geregeld dat de uitkomst van de beoordeling moeten worden vastgelegd in het rapport middels een verklaring van de persoon zoals bedoeld in het tweede lid van artikel 5.65. Het oordeel daarbij kan luiden dat er een gerechtvaardigd vertrouwen is dat het bouwwerk voldoet aan de voorschriften voor de constructieve veiligheid van bestaande bouwwerken als bedoeld in het Bbl (sub 1) of dat dit niet het geval is, waarbij de geconstateerde afwijkingen worden aangegeven (sub 2). In onderdeel c is geregeld dat het rapport een actualisering van het periodiek beoordelingsplan bevat als dit naar het oordeel van de beoordelaar nodig is.

Het *vijfde lid* bepaalt dat het rapport van de periodieke beoordeling aan het bevoegd gezag moeten worden gestuurd uiterlijk binnen een week na afronding van het rapport. Het bevoegd gezag kan het rapport beoordelen aan de hand van de eisen die in de afdeling 5.6 gesteld zijn aan de periodieke beoordeling. Als naar het oordeel van bevoegd gezag het rapport niet voldoet dan kan het handhavend optreden. Dit geldt ook als er geen rapport is gestuurd en/of de frequentietermijn uit het beoordelingsplan is overschreden. Als uit het rapport blijkt dat het bouwwerk niet aan de eisen voldoet, dan moet de normadressaat het bouwwerk alsnog op het vereiste niveau brengen. Het achterwege laten of niet tijdig treffen van de noodzakelijke voorzieningen is een overtreding waartegen het bevoegd gezag handhavend kan optreden door het opleggen van een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang.

Artikel 5.65

Artikel 5.65 regelt dat het bedrijf dat beoordelingen in deze afdeling 5.6 uitvoert onafhankelijk van de eigenaar van het bouwwerk en deskundig is. Het *eerste lid*, onderdeel a, bepaalt dat het bedrijf geen enkele betrokkenheid mag hebben bij eigendom of het gebruik van het bouwwerk anders dan de betrokkenheid die voortvloeit uit de overeenkomst tot het uitvoeren van de beoordelingen. Uit onderdeel b volgt dat het bedrijf niet betrokken mag zijn (geweest) bij de nieuw- of verbouw van het bouwwerk of het toezicht daarop. Hiermee wordt de situatie voorkomen dat het bedrijf een oordeel moet geven over een bouwwerk waarbij zij eerder heeft geadviseerd of toezicht heeft gehouden.

Uitgangspunt is dat bestaande ingenieursbureaus en inspectiebureaus op het gebied van constructieve veiligheid de beoordeling kunnen uitvoeren (*tweede lid*). Aangesloten wordt bij de vrijwillige beroepserkenningregeling binnen deze sector volgens het Constructeursregister.¹⁴ De beoordelingen moeten worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van een Registerontwerper of Registertoetsers B. Dit zijn de hoogste kwalificaties in het Constructeursregister.

D

¹⁴ <https://www.constructeursregister.nl>.

In bijlage II is bepaald welke uitgave van een in het Bbl of de Omgevingsregeling genoemde norm van toepassing is. In deze bijlage is een nieuwe versie van het CCV-inspectieschema Brandbeveiliging-Inspectie brandbeveiligingsysteem aangewezen. Deze versie 2023 van het CCV-inspectieschema Brandbeveiliging - Inspectie brandbeveiligingsysteem komt in de plaats van versie 12.0. Versie 2023 is te raadplegen op de site van het CCV, Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid¹⁵. In paragraaf 1.4 van versie 2023 is een schema opgenomen met de wijzigingen die zijn aangebracht ten opzichte van de eerdere versie.

Artikel II

In lijn met het kabinetsbeleid inzake vaste verandermomenten treedt deze wijzigingsregeling op 1 januari 2024 in werking. De tijd tussen publicatie van deze maatregelen en de daadwerkelijke inwerkingtreding kan gebruikt worden om de maatregelen uit te voeren.

De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Hugo de Jonge

¹⁵ <https://hetccv.nl/keurmerken/expert/brandbeveiliging/inspectie-brandbeveiliging/ccv-inspectieschema-brandbeveiliging-2023/>